

NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
TELŠIŲ DEPARTAMENTAS

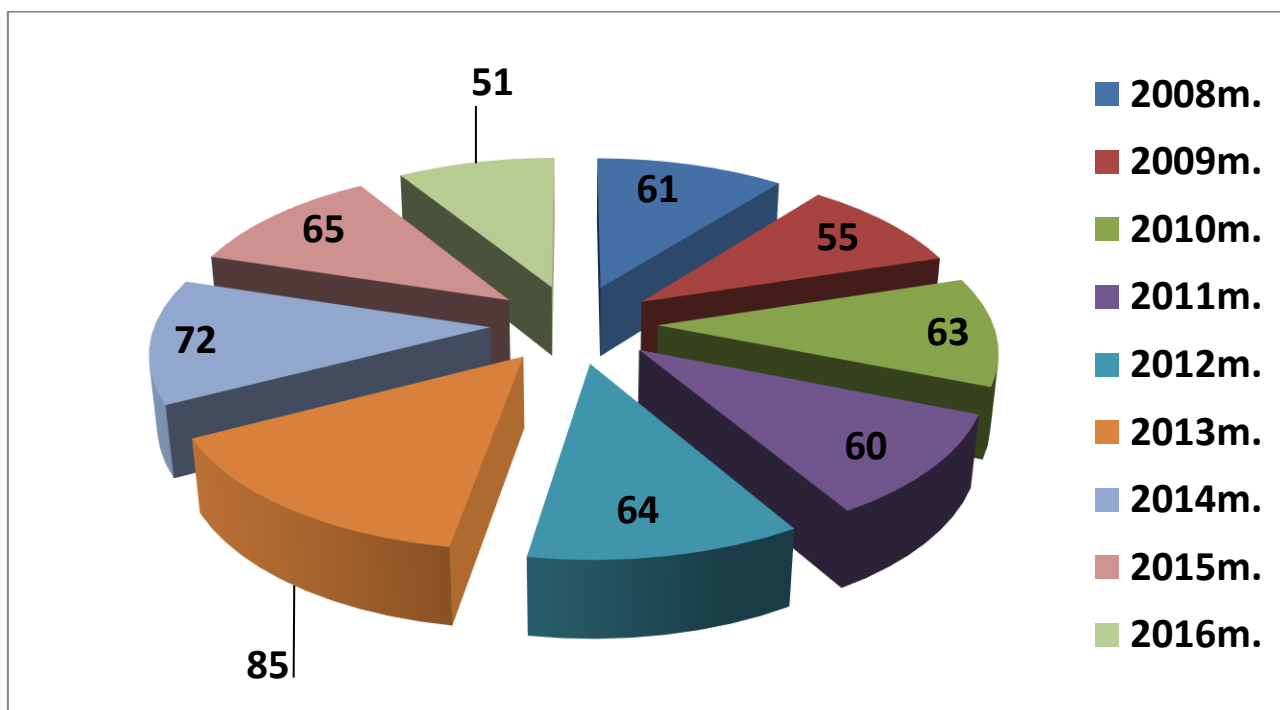
**SERGAMUMO TUBERKULIOZE EPIDEMIOLOGINĖS SITUACIJOS APŽVALGA
TELŠIŲ APSKRITYJE 2016 METAIS**

Parengė: Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Telšių departamento
Užkrečiamųjų ligų valdymo skyrius

Telšiai, 2017 m.

2016 M. SERGAMUMO TUBERKULIOZE ANALIZĖ TELŠIŲ APSKRITYJE

2016 m. Telšių apskrityje buvo registruoti 49 nauji atviros plaučių tuberkuliozės (toliau – TB) (2015 m. – 64 atvejai) ir 2 (2015 m. – 1) ekstrapulmoninės TB atvejai (Telšių r.) bei 6 recidyvai (Telšių r. – 0; Plungės r. – 5, Mažeikių r. – 1). Stebint naujai registruojamus atvejus nuo 2008 m. matome, kad daugiausiai atvejų registruota 2013 m. (85 atv.) ir vėliau kasmet naujų atvejų skaičius mažėjo. (1 pav.)

1 pav. Naujai registruotų atviros TB atvejų skaičius apskrityje 2008-2016 m. (abs.sk.)

2016 metais Telšių apskrityje naujai išaiškintų atvira plaučių tuberkulioze sergančių asmenų rodiklis 10.000 gyv. – 3,51 (2015 m. 4,5.), o Respublikos 3,32 (2015 m. 3,17). 2016 m. registruota 21,90 proc. mažiau atviros plaučių TB nei 2015 m.. Stebint pagal savivaldybes rodikliai: Telšių r.-3,34; Plungės r.- 4,31; Mažeikių r.-2,99; Rietavo sav.- 7,75. Visose apskrities administracinėse teritorijose išlieka aukštesnis sergamumo rodiklis atvira plaučių TB nei Respublikoje. Plungės r. sav. išaiškintų atvira plaučių TB sergančių asmenų skaičius 2016 m. – 15 naujų atvejų, o 2015 m. buvo 16 naujų atvejų. Rietavo sav. išaiškintų atvira plaučių TB sergančių asmenų skaičius 2016 m. – 6 atvejai, o 2015 m. buvo 7. Mažeikių raj. sav. 2016 m. naujai išaiškintų atvira TB sergančių asmenų skaičius. - 15, 2015 m. - 20. Telšių r. sav. 2016 m. naujai išaiškintų atvira TB sergančių asmenų skaičius - 14, 2015 m. - 22.

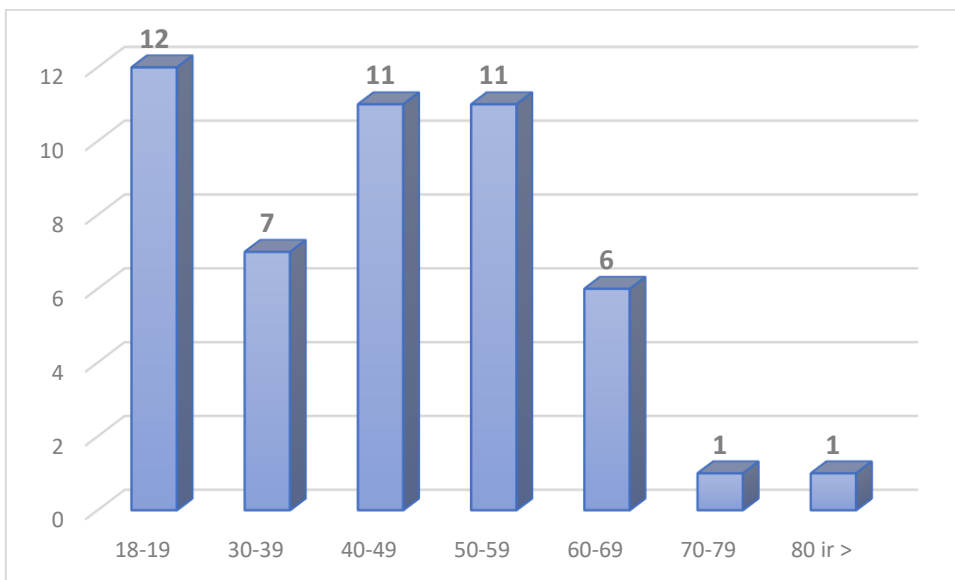
2016 m. naujų TB atvejų tarpe pagal nustatytą atsparumą antibakteriniams vaistams buvo 10:

- Telšių r. sav. - 1.
- Plungės r. sav. - 5.
- Rietavo sav. – 0.
- Mažeikių r. sav. – 4.

2016 m. tarp sergančių atvira TB forma 19,6 proc. buvo atsparių antibakteriniams vaistams formų.

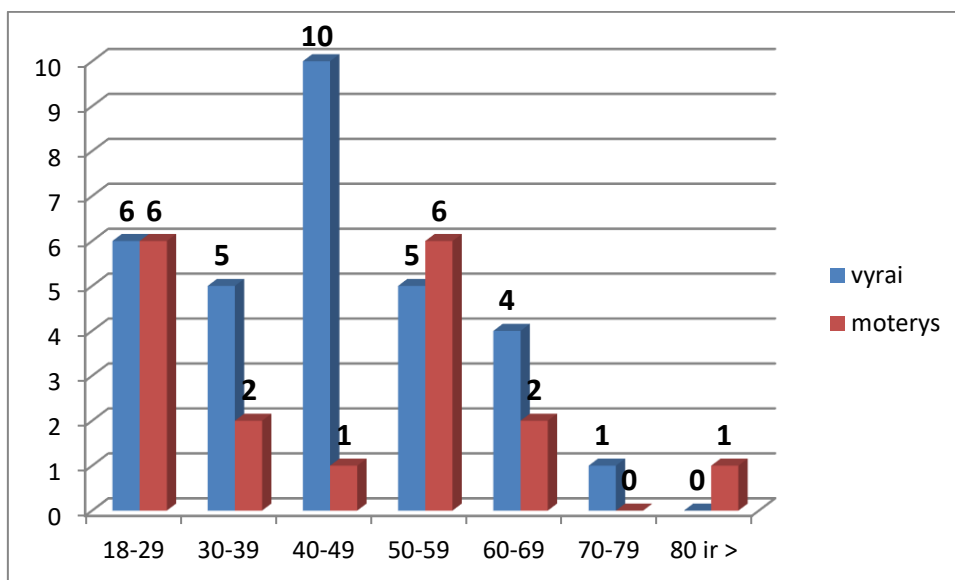
2016 m. Telšių apskrityje be naujų TB atvejų registruota 14 recidyvų atvejų, iš kurių 9 atvejai pagal nustatytą atsparumą antibakteriniams vaistams:

- Telšių r. sav. 3.
- Plungės r. sav. -1.
- Rietavo sav. – 0.
- Mažeikių r. sav. – 5.

2 pav. Nauji atviros TB atvejai pagal amžiaus grupes, 2016 m.

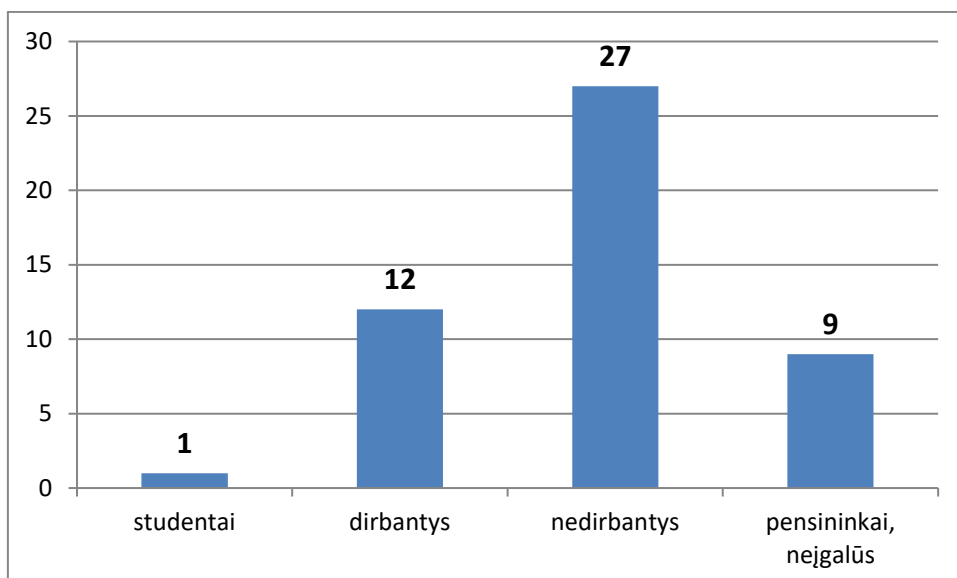
Daugiausia naujų atviros plaučių TB atvejų registruojama jauname darbingo amžiaus asmenų 18-29 m. ir 40-49 m., 50-59 m. tarpe. (2 pav.).

3 pav. Nauji atviros TB atvejai pagal lytį, 2016 m.

Atvira plaučių TB kaip kasmet daugiau sirgo vyrai 60,78 proc. (2015 m. 76,9 proc.), moterų sirgusių buvo 35,29 proc. (2015 m. 23 proc.).

Analizuojant naujų atviros TB atvejų skaičių tarp miesto ir kaimo gyventojų, tai 2016 metais sirgusių aktyvia TB didesnis procentas sirgusių kaimo gyventojų tarpe- 54,9 proc. nei miesto- 41,17 proc..

4 pav. Nauji atviros plaučių TB atvejai pagal socialines grupes (abs. sk.)

Telšių apskrities teritorijose 70,5 proc. (2015m. 79,9 proc.; 2014 m.-66,6 proc.; 2013 m.-71,76 proc., 2012 m.-70,3 proc.) sirgusiųjų plaučių TB sudarė niekur nedirbantys asmenys, pensininkai ir asmenys su negalia (4 pav.).

2016 m. mirusių nuo TB - 3 ; 2015m. - 4.

Kuo anksčiau išaiškinti jautrų tuberkuliozei kontingentą padeda vaikų tyrimas tuberkuliniu. Pagal Lietuvoje galiojančius teisės aktus, 7 metų amžiaus ir priklausantys rizikos grupėms vaikai (dažnai sergantys kvėpavimo takų infekcijomis, glaudžiai bendraujantys su sergančiu TB, sergantys imunitetą slopinančiomis ligomis, gyvenantys globos įstaigose ir kita) privalomai profilaktiškai tikrinami Tuberkulino mėginiais asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

1 lentelė. 2015-2016 m. atlikta rizikos grupių vaikams tuberkulino mėginių

Apskritis ir rajonai	Vaikų, kuriems atlikta tuberkulino mėginys skaičius		7 metų amžiaus vaikai, kuriems reikalinga atlikti tuberkulino mėginį		Vaikų, kuriems nustatytas teigiamas tuberkulino mėginys, skaičius		7 metų amžiaus vaikai, kuriems nustatytas teigiamas tuberkulino mėginys, skaičius	
	2015m.	2016m.	2015m.	2016m.	2015m.	2016m.	2015m.	2016m.
Apskritis	1676	1927	1050	1128	100	124	62	53
Telšių r.	476	512	281	252	37	47	27	20
Plungės r.	448	479	269	272	25	15	12	1
Mažeikių r.	636	839	437	546	38	97	21	29
Rietavo sav.	116	97	63	58	10	6	2	3

2016 m. Telšių apskrityje tuberkulino mėginiais asmens sveikatos priežiūros įstaigose buvo patikrinta 13 proc. daugiau vaikų nei 2015 m.. Stebint pagal savivaldybes visose savivaldybėse išskyrus Rietavo sav. 2016 m. buvo daugiau vaikų patikrinta nei 2015 m. Kaip matome kasmet yra vaikų teigiamai reagavusių į tuberkulino mėginį, tačiau tuberkuliozė diagnozuota nebuvo. (1 lentelė). Vaikams, kuriems nustatytas teigiamas tuberkulino mėginys ir dažnai sergantys kvėpavimo takų ligomis, sergantys lėtinėmis ligomis, iš socialinės rizikos šeimų, gydomi kortikosteroidais visi buvo nusiųsti konsultuoti pas specialistą.

IŠVADOS

1. 2016 m. Telšių apskrityje buvo registruoti nauji atviros plaučių TB 49 (2015m. 64 atvejai), 2 (2015 m. 1) atvejai ekstrapulmoninės TB (Telšių r.) ir 6 recidyvai (Telšių r.-0; Plungės r.-5, Mažeikių r.- 1) (8 paveikslas).
2. Visose apskrities administracinėse teritorijose išlieka aukštesnis sergamumo rodiklis atvira plaučių TB nei Respublikoje.
3. 2016 m. tarp sergančių atvira TB forma net 29,3 proc. buvo atsparių antibakteriniams vaistams formų.
4. Atvira plaučių TB kaip kasmet daugiau sirgo vyrai 60,78proc., moterų sirgusių buvo 35,29 proc.
5. 2016 metais sirgusių aktyvia TB didesnis procentas sirgusių kaimo gyventojų tarpe -54,9 proc., nei miesto - 41,17 proc..
6. Telšių apskrities teritorijose 70,5 proc. sirgusiųjų TB sudarė niekur nedirbantys asmenys, pensininkai ir asmenys su negalia.
7. 2016 m. Telšių apskrityje tuberkulino mėginiais asmens sveikatos priežiūros įstaigose buvo patikrinta 13 proc. daugiau vaikų nei 2015 m..